

«...Και τώρα τι θα γένουμε χωρίς βαρβάρους.

Οι άνθρωποι αυτοί ήσαν μια κάποια λύσις..» [Περιμένοντας τους Βαρβάρους (1904)]

«Ο τεχνίτης οφείλει να καταστρέψει το άτομόν του χάριν του έργου του»

Το έτος 2013 ανακηρύχθηκε από την UNESCO και το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού ως έτος Κ. Π. Καβάφη με αφορμή τη συμπλήρωση 150 χρόνων από τη γέννηση του μεγάλου ποιητή, το 1863 και 80 χρόνων από τον θάνατό του, το 1933.

Το Μουσείο μας ως χώρος παιδείας και πολιτισμού δεν θα μπορούσε να απουσιάζει από μια τέτοια επέτειο. Επιβάλλεται να τιμήσουμε τον ποιητή που εμπνεύστηκε από την ελληνική ιστορία στη διαχρονία της και ιδιαίτερα εκείνη της βυζαντινής περιόδου, γεγονός όχι τυχαίο, αν αναλογιστούμε τη λόγια, φαναριώτικη καταγωγή του από την πλευρά της μητέρας του και την αλεξανδρινή κουλτούρα και ελληνιστική παιδεία που προσέλαβε από την ημέρα της γέννησής του. Όπως έλεγε και ο ίδιος, ήταν «ελληνικός». Τον εν πολλοίς άγνωστο βυζαντινό Καβάφη πρόκειται να παρουσιάσει η ομότιτλη ταινία του Πάνου Κυπαρίσση, για την υλοποίηση της οποίας ζητήθηκε και η συμβολή του Μουσείου μας από την Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Πολιτιστικού Κέντρου Δελφών, κ. Ελένη Αρβελέρ. Η ταινία θα προβληθεί στα πλαίσια του κύκλου εκδηλώσεων που οργανώνει το Ευρωπαϊκό Κέντρο Δελφών στους Δελφούς και την Αθήνα από τον Ιούλιο έως τον Δεκέμβριο και ελπίζουμε να τη φέρουμε και στη Θεσσαλονίκη.

Το Μουσείο μας ανοίγει τον δικό του κύκλο δράσεων τιμής ένεκεν με δύο εκθέσεις στον ίδιο χώρο. Στον προθάλαμο της πτέρυγας περιοδικών εκθέσεων «Κυριάκος Κρόκος» παρουσιάζεται ως εισαγωγή η έκθεση εκδόσεων αφιερωμένων στον Κ. Καβάφη με τίτλο “Ποιήματα εν όλω”, καταδεικνύοντας την παγκοσμιότητα της ποίησής του. Πολλές από τις εκδόσεις αποτελούν ευγενική χορηγία εκδοτικών οίκων, με αφορμή τη διοργάνωση της συγκεκριμένης έκθεσης, ενώ άλλες τμήμα της προσωπικής συλλογής του δρ Παναγιώτη Καμπάνη, αρχαιολόγου του Μουσείου μας και καβαφιστή, ο οποίος ανέλαβε το συντονισμό και την επιμέλεια των δράσεων για το έτος Καβάφη. Όμως αυτή η έκθεση δεν θα είχε υλοποιηθεί χωρίς τη

συνεργασία του εικαστικού Χάρη Ξένου και την ευγενή προσφορά των έργων του, ικανός αριθμός των οποίων παρουσιάζεται για πρώτη φορά στην κύρια έκθεση με τίτλο «ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ. Είκοσι δύο ποιήματα του Κ. Π. Καβάφη, Δώδεκα εικόνες του Χ. Ι. Ξένου». Η έκθεση που εγκαινιάζουμε σήμερα, παρά την ομοιότητα του θέματος, διαφοροποιείται από την αντίστοιχη που παρουσιάστηκε τα έτη 2010, 2011, 2012 στη Αθήνα και την Κωνσταντινούπολη, αφενός διότι εμπλουτίζεται με πέντε νέα έργα και αφετέρου γιατί σχεδιάστηκε ειδικά για τον χώρο του Μουσείου μας από το προσωπικό του Μουσείου. Η μουσειολογική- μουσειογραφική πρόταση των δύο εκθέσεων που διαχωρίζονται χωροταξικά αλλά συνδέονται θεματικά δημιουργεί επιμέρους χώρους, σ' ένα λιτό, αφαιρετικό σκηνικό με τη μνημειακού, αλλά όχι μνημειώδους, χαρακτήρα είσοδο, σε μια υποβλητική-υπαινικτική ατμόσφαιρα.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να μοιραστώ μαζί σας τη μεγάλη μου χαρά γιατί το αποτέλεσμα που θα δείτε σήμερα οφείλεται αποκλειστικά στη συνεργασία των ανθρώπων του Μουσείου με τον δημιουργό Χάρη Ξένο και την ευγενική προσφορά της Εταιρείας Whale Graphics και σειράς εκδοτικών οίκων, τα ονόματα των οποίων, για να μην σας κουράσω, θα διαβάσετε μπαίνοντας στην έκθεση. Οι συνέργειες και η αλληλεγγύη στις μέρες μας είναι απαραίτητα στοιχεία για να προχωρήσουμε και να συνεχίσουμε να προσφέρουμε αυτό που ξέρουμε και αγαπάμε. Πολιτισμό.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όλους αυτούς και ιδιαίτερα στον Χάρη τον Ξένο και τους συνεργάτες μου, τον αρχαιολόγο Παναγιώτη Καμπάνη, τις αρχιτέκτονες μηχανικούς Αναστασία Καραδημητρίου και Ευθυμία Παπασωτηρίου, τη μουσειολόγο Κατερίνα Μπιλιούρη, τους τεχνικούς, Γιώργο Αλεξανδρή Γιάννη Λαγό, Βασίλη Ρέμβο, το προσωπικό κοινωφελούς εργασίας Μπινιάρη Αμαλία και Σκούρτα Αθανασία, τους ηλεκτρολόγους Γιώργο Ζίγκα και Δημήτρη Μαντζούκα, τους ηλεκτρολόγους μηχανικούς Λάζαρο Μανινή και Παναγιώτη Κατσουλέα, το διοικητικό, οικονομικό και φυλακτικό προσωπικό του Μουσείου και όλους εσάς για την παρουσία σας. Δεν θα πω τίποτε περισσότερο για τον Κωνσταντίνο Καβάφη. Θ' αφήσω να μιλήσουν το έργο του και το έργο του εικαστικού που φιλοξενούμε, του Χάρη του Ξένου.